

Regionstyrelsens internkontrollplan 2022

Inledning

Syftet med intern kontroll är att främja en fungerande ledning av Region Norrbottens verksamhet genom att förebygga och hantera risker, dra fördelar av möjligheter och starka sidor, kontinuerligt utveckla verksamheten samt utvärdera verksamhetens resultat. Intern kontroll är en del av regionens verksamhets- och ekonomistyrning.

Internkontrollarbetet ska säkerställa att följande uppnås:

1. Fastställda mål i budget och verksamhetsplan uppfylls.
2. Tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. följs på ett tillfredsställande sätt.
3. Verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv med väl dokumenterade system och rutiner för styrning.
4. Rättvisande redovisning, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
5. Skydd mot förluster eller förstörelse av tillgångar.
6. Eliminering eller upptäckt av allvarliga fel.
7. Ge underlag för kontinuerliga förbättringar.
8. Säker och hållbart bedriven verksamhet

Egenkontrollen i de operativa verksamheterna är grundstenen i den interna kontrollen. Egenkontroll innebär en systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att verksamheten bedrivs enligt lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar och rutiner.

Kontrollmoment ska byggas in i de ordinarie verksamhetsprocesserna, antingen via manuella rutiner eller systemstöd. Inventering av styrdokument är också en del av det löpande internkontrollarbetet.

Styrelse/nämnd beslutar dessutom om ett antal kontrollmoment som ska verkställas under året. Dessa samlas i årliga internkontrollplaner. Kontrollmomenten kan vara preventiva eller utgöras av efterhandskontroller och vara resultat- eller rutinorienterade.

Årshjul

Internkontrollplan ska årligen upprättas av divisionerna, regionstyrelse och nämnder, med utgångspunkt ur respektive uppdrag/ansvarsområde. Nämndernas internkontrollplaner ska rapporteras till styrelsen i särskilt ärende.

Regionstyrelsen ska i delårsrapporter och årsredovisning redogöra för resultaten av regionstyrelsens och nämndernas internkontroll samt de eventuella förbättringsåtgärder som vidtagits eller planeras. Uppföljningen av stabens,

avdelningarnas, divisionernas och nämndernas utförda internkontrollmoment ska dessförinnan ha redovisats i respektive nämnd/avdelning/division i samband med tertials-och helårsrapportering.

Modell för kartläggning av risker

Kartläggning av risker görs av strategiska mål, processer samt lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner rapportering, verkställighet och etik. För de identifierade görs riskanalys genom att skatta sannolikheten att fel uppstår och den konsekvens det för med sig. Regionstyrelsens riskanalys fokuserar på områden med risk för allvarlig eller betydande konsekvens oaktat befintlig kontrollstruktur. Uppföljning av internkontrollplanen ska inkludera uppdaterad riskbedömning avseende sannolikhet efter utvärdering av befintlig kontrollstruktur. För områden med risktal som är 9 eller högre efter genomförda internkontrollmoment ska ställning tas till behov av ytterligare åtgärder.

Utvecklingsarbete

Ett arbete för att vidareutveckla regionens processer kring internkontroll pågår. Arbetet planeras vara klart under första halvåret 2022 och leda till en mer sammanhängande internkontroll, förbättrade riskanalyser, mer precisa kontrollmoment och en tydligare fördelning av ansvaret för interna kontroller.

Internkontrollplan 2022

Utifrån riskanalys har internkontrollmoment för 2022 identifierats och lagts in i regionstyrelsens internkontrollplan för 2022. Kontrollerna kommer att utföras under 2022 och resultaten återrapporteras till regionstyrelsen i samband med tertialsvis uppföljning.

Nr	Risk/Riskbeskrivning	konsekvens	Per-spektiv	Mitigerande åtgärd/förebyggande kontroll	Berörda processer	Styrelsens åtgärder/kontroller	Kontroll delegerat till
Korruptionsrisker (risker baserade på transaktioner med högre incitament för uppsåtliga fel)							
1	Mutor, jäv, resultatmanipulering, stöld, övrig korruption	Förtroenderisk/ekonomisk skada	Samhälle/medarbetare/ekonomi	Två i förening vid tilldelningsbeslut, resultatpåverkande transaktioner, utbetalningar och annan kontanthantering/stöldbegärliga tillgångar, kontroller för att förhindra att utbetalning görs/affär tecknas med korrupta företag, samt rutiner för hantering av jäv	Investeringar, upphandling/inköp/utbetalningar, kontanthantering, redovisning (manuella transaktioner), försäljning/bidrag, lager-/inventariehantering, styrelsearbete, utgivning och hantering Sithskort/nycklar	1. Fastställande av Policy mot mutor/jäv/korruption. 2. Säkerställa kännedom policy genom uppföljning (MAU/utbildning) alt införande krav om undertecknande policy vid anställning. 3. Rutiner för hantering av jäv i styrelsen, 4. Inhämta och utvärdera rapportering från ekonomidirektör ang. ekonomiska processer. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig uppdelning av ansvar vid nämnda transaktioner samt resultat från genomförda kontroller. 5. Krav om referenskontroll vid anställning - uppföljning efterlevnad genom rapportering fr HR-direktör 6. Finanspolicy och inköpspolicy innehåller etiska föreskrifter 7. Etiska föreskrifter i projektöverenskommelser/samarbeten inom Regional utveckling (inhämta rapportering från Regional utvecklingsdirektör) 8. Policy hantering passerkort/nycklar 9. Uppföljning kontroller vid hantering stöldbegärliga läkemedel (inhämta rapportering från Hälso-och sjukvårdsdirektör) Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Ekonomidirektör (punkt 4) HR-direktör (punkt 5) Direktör Regional utveckling (punkt 7) Stabschef (punkt 9)
Inneboende risker (risker baserade på transaktionens art/karaktär)							
2	Komplexa bedömningar	Ekonomisk skada/missvisande beslutsunderlag vårdprocesser	Ekonomi/verksamhet	Två i förening vid komplexa bedömningar (samt lämplig kompetens)	Värdering av placeringar, investeringar, kundfordringar, pensionsskulder, upplupna kostnader, intäkts-/resursplanering för beräkning intäkter och kostnader	Inhämta och utvärdera rapportering från ekonomidirektör. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig uppdelning av ansvar vid nämnda transaktioner samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Ekonomidirektör

Nr	Risk/Riskbeskrivning	konsekvens	Perpektiv	Mitigerande åtgärd/förebyggande kontroll	Berörda processer	Styrelsens åtgärder/kontroller	Kontroll delegerat till
3	Transaktionsintensiva verksamheter	Ekonomisk skada/missvisande beslutsunderlag	Ekonomi/verksamhet	Systemstöd alt rutiner för att systematiskt förebygga/upptäcka fel	Inköp/lager/leverantörsfakturer/utbetalningar, lön, kundfakturer/inbetalningar	Inhämta och utvärdera rapportering från ekonomidirektör. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Ekonomidirektör
4	Beloppsmässigt väsentliga poster	Ekonomisk skada/missvisande beslutsunderlag	ekonomi	Två i förening (samt lämplig kompetens) vid bedömning/godkännande av transaktioner som uppgår till väsentliga belopp, lämpliga säkerhetsrutiner och underhållsplaner för tillgångar till väsentligt värde, finanspolicy	Fastighetsförvaltning, finansförvaltning, inköp/utbetalningar, personalkostnader (lönesamråd)	1. Inhämta och utvärdera rapportering från ekonomidirektör (ang. ekonomiska processer). Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig uppdelning av ansvar vid nämnda transaktioner samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens. 2. Inhämta rapportering från HR-direktör ang. efterlevnad lönesamråd	Ekonomidirektör (punkt 1) HR-direktör (punkt 2)
Affärsrisk/verksamhetsrisk (risker baserade på typ av verksamhet och/eller bransch/marknad)							
5	Intäkter till stor del ej direkt samband med utförd verksamhet, kräver långsiktig planering och kunskap om externa förutsättningar för att säkerställa fullständig ersättning.	Verksamhet kan ej bedrivas optimalt	Ekonomi	Bevakning demografiutveckling/ befolkningsprognoser och budgetplanering/ resursplanering som säkerställer hållbar framtida ekonomi (inkl. bevakning/kunskap som säkerställer fullständigt nyttjande relevanta bidrag/ersättningar).	Planering och uppföljning, bidrag/projekt (inkl. regional utveckling), avgiftshantering, försäljning, kundfakturer	Inhämta och utvärdera rapportering från ekonomidirektör (ang ekonomiska processer). Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Ekonomidirektör
6	Begränsad påverkansmöjlighet behov verksamhet/förändringar i behov (risk för ökat/förändrat behov till följd av smittor/folksjukdomar/krig/katastrof/förändrad demografi/förändrade råd och rön, mm.)	Patient-skada	Verksamhet	Bevakning utveckling inom branschen, trender demografi/vårdbehov samt rutiner för anpassning verksamhet vid oväntade ökning/förändringar	Förvaltning/vårdprocesser	Inhämta och utvärdera rapportering från Hälso-och sjukvårdsdirektör. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Hälso- och sjukvårdsdirektör

Nr	Risk/Riskbeskrivning	konsekvens	Per-spektiv	Mitigerande åtgärd/förebyggande kontroll	Berörda processer	Styrelsens åtgärder/kontroller	Kontroll delegerat till
7	Verksamhet beroende tillgång vårdkritiskt material - externa och interna faktorer kan leda till bristande tillgång	Patient-skada	Verksamhet	Robust försörjningskedja/krisrutiner för att säkerställa tillgång till vårdkritiska produkter vid brand, krig, pandemi/katastrof	Inköp & försörjning	Inhämta och utvärdera rapportering från divisionschef Regionstöd. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Divisionschef Regionstöd
8	Verksamhet beroende av särskild kompetens	Patient-skada	Verksamhet	Beredskapsplaner, kompetensförsörjningsplaner, prioriteringsordning för kritisk verksamhet	Samtliga	Inhämta och utvärdera rapportering från samtl. avdelnings- och divisionschefer. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Stabschef /samlt. avdelningar /divisioner, HR-direktör avseende kompetensförsörjningsplaner
9	Förtroendekänslig verksamhet med högt allmän-/media-intresse	Förtroendeskada	Verksamhet/samhälle	Krisrutiner kommunikation/rutiner för att säkerställa rätt vägar (kommentens) för kommunikation	Kommunikation	Inhämta och utvärdera rapportering från kommunikationsdirektör. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Kommunikationsdirektör
10	Handhavande sekretessuppgifter inkl. känsliga personuppgifter, risk för röjning känsliga personuppgifter (samt affärsmässigt sekretessbelagda uppgifter)	Patient-skada/medarbetarskada	Medborgare/medarbetare/verksamhet	Rutiner för utlämnande av handlingar som säkerställer att bedömning om utlämnande görs av lämplig kompetens, samt förhindrar åtkomst för obehöriga till handlingar innehållande känsliga personuppgifter	Utlämnande allmän handling och hantering handlingar som innehåller sekretessuppgifter (fakturor, patientjournaler, personakter och övr. info)	Inhämta och utvärdera rapportering från stabschef. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Stabschef

Nr	Risk/Riskbeskrivning	konsekvens	Per-spektiv	Mitigerande åtgärd/förebyggande kontroll	Berörda processer	Styrelsens åtgärder/kontroller	Kontroll delegerat till
11	Patienter/medborgare/medarbetare - kränkande särbehandling, trakasserier, hot, våld	Patient-skada/medarbetar-skada	Medborgare/medarbetare	Rutiner för att förebygga/hantera kränkande särbehandling/trakasserier, hot, våld Rutiner som säkerställer att minoritetsintressen beaktas och särbehandling undviks i regionala utvecklingsprojekt	Samtliga med patienter/personal/regional utveckling	1. Fastställa policy, 2. Säkerställa kännedom policy genom uppföljning (tex i MAU/utbildning) alt införa krav på undertecknande policy vid anställning. 3. Inhämta och utvärdera rapportering från HR-direktör (ang. medarbetare), Hälso- och sjukvårdsdirektör (ang. patienter) och Regional utvecklingsdirektör (ang. regionala utvecklingsprojekt). Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	HR-direktör, Hälso- och sjukvårdsdirektör, Direktör Regional utveckling (punkt 3)
12	Patienter/medarbetare - vårdskada/olycka/tillbud	Patient-skada/medarbetar-skada	Medborgare/medarbetare	Rutiner för att förebygga/hantera smitta, vårdolycka, brand i lokaler där patienter vistas, (kontroller för lämpligt underhåll och användande MT-produkter, krav på relevant legitimationskontroll vid anställning i vården, vårdhygien och patientsäkerhetsarbete)	Vårdverksamhet, fastigheter, MT-utrustning	Inhämta och utvärdera rapportering från stabschef och Hälso- och sjukvårdsdirektör ang säkerhetsarbete (brand, driftsäkerhet, MT-säkerhet, patientsäkerhet, smittskydd, strålsäkerhet, vårdhygien). Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Stabschef/Hälso- och sjukvårdsdirektör
13	Patienter/medarbetare - arbetsplatsolycka/tillbud	Medarbetar-skada	Medarbetare	Rutiner för att förebygga/hantera brand, smitta, ras, halka, och övriga arbetsplatsolyckor - särskilt i verksamheter där tunga lyft, kemikaliehantering eller andra ökade risker föreligger	Samtliga med personal	1. Inhämta och utvärdera rapportering från HR-direktör ang. övergripande säkerhetsarbete för att förebygga och hantera arbetsplatsolycka/tillbud. 2. Inhämta rapportering från divisionschef ang. relevant säkerhetsarbete för verksamheter innehållande högre risk för arbetsplatsolycka/tillbud.	HR-direktör (punkt 1) Samtliga divisionschefer (punkt 2)
14	Medarbetare - ohälsosam stress/psykisk ohälsa medarbetare	Medarbetar-skada	Medarbetare	Rutiner för att förebygga/hantera psykisk ohälsa på arbetsplatsen	Samtliga med personal	Inhämta och utvärdera rapportering från HR-dir inkl bedömning förekomst lämpliga kontroller och resultat från uppföljning samt uppföljning ev åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	HR-direktör

Nr	Risk/Riskbeskrivning	konsekvens	Per-spektiv	Mitigerande åtgärd/förebyggande kontroll	Berörda processer	Styrelsens åtgärder/kontroller	Kontroll delegerat till
15	Högt IT-beroende - risk för dataintrång	Patient-skada, medarbetar-skada, ekonomisk skada, oförmåga drift	Verksamhet	Rutiner för IT-säkerhet för att förebygga/hantera dataintrång	IT-processer/förvaltning	1. Fastställa IT-säkerhetspolicy 2. Säkerställa kännedom (lämpligen genom obligatorisk e-utbildning) 3., inhämta och utvärdera rapportering från IT/MT-direktör inkl. bedömning förekomst lämpliga kontroller och resultat från uppföljning samt uppföljning ev. åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	IT/MT-direktör (punkt 2-3)
16	miljöpåverkande verksamhet	miljöförstörelse/förtroendeskada	Samhälle	Rutiner som beaktar miljöpåverkan	Transporter/ressor, fastigheter, kemikalie-hantering, upphandling	Inhämta och utvärdera rapportering från samtliga avdelnings- och divisionschefer med berörd verksamhet. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Divisionschef Regionstöd, stabschef
Förvaltningsrisker (risker baserade på förvaltningsuppdrag)							
17	Förändringar i/brott mot gällande lagar och regler	Ekonomisk skada/missvisande beslutsunderlag/patient-skada/medarbetar-skada/förtroendeskada	Samhälle/verksamhet/ekonomi	Säkerställa lämplig kunskap/kompetens befintliga lagar och regler samt bevakning förändringar	Samtliga	1. Arbetssätt för att säkerställa kunskap och efterlevnad aktuella lagar och regler (regionövergripande nivå) 2. Arbetssätt för att säkerställa kunskap och efterlevnad aktuella verksamhetsspecifika lagar och regler (divisions/avdelningsnivå)	Stabschef (punkt 1) Avdelningsdirektörer/divisionschefer (punkt 2)
18	Förvaltningsansvar separata juridiska personer med (bolag) begränsad insyn/egna styrelser - risk att de ej följer regionens mål/värderingar	Ekonomisk skada/förtroendeskada	Samhälle, verksamhet, ekonomi	Ågardirektiv som tydliggör förväntningar i enlighet med regionens mål/värderingar och förutsättningar	Regional utveckling	1. Fastställa policy för ägarstyrning 2. uppföljning efterlevnad (inhämta rapportering från Regional utvecklingsdirektör)	Direktör Regional utveckling

Nr	Risk/Riskbeskrivning	konsekvens	Per-spektiv	Mitigerande åtgärd/förebyggande kontroll	Berörda processer	Styrelsens åtgärder/kontroller	Kontroll delegerat till
19	Övrigt icke värdeskapande/ändamålsenligt användande av resurser/resursslöseri	Ekonomisk skada/förtroendeskada	Ekonomi	Lämpliga försäkringar/försäkringsnivåer, inkludera ekonomiska effekter i underlag för beslut, relevanta underhållsplaner fastigheter, rutiner för kostnads-effektiva inköp/avtalsefterlevnad, resursplanering, projektplanering, uppföljning/åtgärdsplaner vid väsentliga budgetavvikelser	Samtliga	Inhämta och utvärdera rapportering från samtliga avdelnings- och divisionschefer. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Stabschef /avdelningsdirektörer /divisionschefer
20	Felaktig redovisning och rapportering	Ekonomisk skada/missvisande beslutsunderlag/förtroendeskada	Ekonomi	Rutiner och kontroller för att säkerställa att redovisade kostnader och intäkter i allt väsentligt är fullständiga, har inträffat under perioden, är upptagna till korrekta belopp samt korrekt klassificerade/presenterade, samt att uppgifter om redovisade tillgångar och skulder är korrekt avseende värdering, fullständighet, existens samt rättigheter och förpliktelser.	Redovisning	Inhämta och utvärdera rapportering från ekonomidirektör. Rapporteringen ska innehålla bedömning av lämplig kontrollstruktur kopplat till aktuell risk, samt resultat från genomförda kontroller. Styrelsens utvärdering ska inkludera ställningstagande till behov av ytterligare åtgärder vid identifierade brister med risk för allvarlig eller betydande konsekvens.	Ekonomidirektör
21	Verksamhet bedrivs ej enligt fastställda mål	förtroendeskada	Samtliga	Löpande uppföljning måluppfyllelse och införande av åtgärder vid indikationer om avvikelser	Planering och uppföljning	Ingår i rutin för delårsrapportering. Utvärdera handlingsplaner vid indikationer om väsentliga avvikelser.	